

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Commissie verzoekschriften

28.3.2007

VERSLAG

over de studiereis naar Madrid, Valencia, Andalucía

27 februari - 3 maart 2007.

Commissie verzoekschriften

Rapporteur: Marcin Libicki, Michael Cashman

Inleiding

De Commissie verzoekschriften blijft bezorgd en ernstig verontrust over de aanhoudende en langdurige weigering van legitieme rechten aan vele Europese burgers in Spanje, met name in de regio Valencia, inzake hun land en hun huizen. Zij zijn ongewild het slachtoffer geworden van de vele onstuitbare urbanisatieprogramma's die zijn gebaseerd op wetgeving die voorrechten en rijkdom biedt aan particuliere projectontwikkelaars ('urbanisators' genoemd), terwijl het individu erdoor het recht op zijn eigen integriteit wordt onzegd.

In een groot aantal gedocumenteerde gevallen hebben gemeenteraden van steden uitbreidingsplannen ontwikkeld niet zozeer vanwege een daadwerkelijke noodzaak gerelateerd aan bevolkingsgroei en toerisme, maar veeleer gedreven door iets wat vaak iets weg heeft van hebzucht en gierigheid. Er gaat nauwelijks een dag voorbij zonder dat er naar een burgemeester of gemeenteraadslid van een stad een onderzoek wordt gestart of dat hij wordt aangeklaagd wegens corruptie in verband met een urbanisatieprogramma. Hoeveel projectontwikkelaars van urbanisatieprojecten ('urbanisators' genoemd) zijn er niet op de een of andere manier verbonden met lokale raadsleden, die op hun beurt de 'urbanisators' weer enorme winsten bezorgen dankzij afspraken over het omzetten van landbouwgrond en het veranderen van landelijk gebied in stedelijk gebied; het omzetten van willekeurig opgelegde kosten van landeigenaren in voordelen voor de 'urbanisator'?

Dat wat langs de Spaanse Middellandse Zeekust steeds meer voorkomt, is niet zozeer een geplande duurzame uitbreiding van lokale gemeenschappen – ook al vinden zulke projecten ook plaats; het is veel meer het leegroven van een cultuur en een gemeenschap, het volstorten van de kustlijn met beton, het vernietigen van de kwetsbare flora en fauna en het bezorgen van enorme winsten aan een kleine minderheid ten koste van de meerderheid. Als een kankergezwell zaaien volledig identieke huizen zich uit over het heuvellandschap, niet omdat er een noodzaak voor ze bestaat, maar omdat ze winst opleveren voor de 'urbanisator' en de aannemer, de architect en de advocaat.

De afgelopen twintig jaar is er bij mensen een groeiende trend waarneembaar om grond te bezitten in het uitnodigende klimaat van de Spaanse Middellandse Zeekust hetzij om er een nieuw leven te beginnen, hetzij om er van hun pensioen te genieten. Ook Spaanse mensen verhuizen regelmatig van de stad naar een mooie landelijke omgeving om er een huis te bouwen. Deze trend ging gepaard met nieuwe wetgeving inzake grondbezit, ogenschijnlijk om voor een doordacht ontwikkelingsproces te zorgen. Het verstedelijken van landelijke gebieden had ongekende en onverwachte economische successen voor de bouwindustrie tot gevolg. Hoeveel eigenaren van Spaanse bouwondernemingen staan er wel niet op de Forbes-lijst van de honderd rijkste mensen, of op de lijst van de rijkste mensen ter wereld?

Veel mensen kozen ervoor om onroerend goed in kleine gemeenschappen te kopen, om oude landelijke huizen te kopen die leeg stonden en van voormalige landbouwfamilies waren overgenomen om ze te renoveren; huizen, die volledig legaal en officieel waren aangeschaft. Normaal gesproken zouden eigendomsrechten na aanschaf geldig moeten blijven, behalve als er wellicht sprake is van een legitiem en correct beschreven openbaar belang, waarvoor een passende compensatie beschikbaar moet worden gesteld. De huizen die echter in landelijke gebieden zijn gebouwd en gerenoveerd, zijn juist het meest kwetsbaar voor de woningbouwprojecten die voortvloeien uit de nieuwe Spaanse wetgeving inzake huisvesting, als gevolg waarvan het huis van een gezin hooguit evenveel zekerheid kan bieden als een

zandkasteel.

Zoals al eerder is gerapporteerd, zijn legitieme huiseigenaren het slachtoffer geworden van landroof, van wetgeving zoals de LRAU en nu de LUV in Valencia, waardoor zij verplicht worden 10% van hun grond op te geven zonder compensatie, zogenaamd voor zeer slecht omschreven sociale doeleinden, om vervolgens in contanten of in natura willekeurige financiële kosten, die kunnen oplopen tot enkele tienduizenden euro's of meer dan 50% van het land, op te eisen voor een nieuwe infrastructuur waartoe de projectontwikkelaar heeft besloten zonder overleg met de landeigenaar.

De plaatselijke autoriteiten beweren in sommige gevallen niet eens op de hoogte te zijn van de details van een voorgesteld nieuwbouwproject, dat moet komen te liggen op land dat door gemeenteraden is aangewezen als urbanisatiegebied, en op basis waarvan wegen door landelijke huizen worden aangelegd of nieuwe woningen komen te liggen in een al bestaande achtertuin. Zij doen in sommige gevallen niet veel meer dan het leveren van officiële goedkeuring in de vorm van een stempel. Bovendien zullen veel slachtoffers zich er niet eens van bewust zijn dat hun huis bedreigd wordt tot de bulldozers arriveren. Het aantal slachtoffers van deze landroof loopt in de tienduizenden.

Dorpsbewoners realiseren zich opeens dat het aantal bewoners en de omvang van hun landelijke gemeente buiten alle proporties is gegroeid door de ambities van onbelangrijke burgemeesters die werden aangetrokken door de verleidelijke plannen van projectontwikkelaars. Zij zullen echter geen passende compensatie ontvangen voor hun ongemak, of voor hun investeringen. De projectontwikkelaars wel. De effecten op het milieu, de waterhuishouding en de energievoorziening, de eisen die worden gesteld aan het nieuwbouwproject zelf met betrekking tot de langdurige verstoring: dit zijn dikwijls slechts secundaire aandachtspunten voor diegenen die de winsten zullen opstrijken en nooit in de door henzelf gecreëerde urbanisatiegebieden hoeven te wonen, of er nu een golfbaan als grootste publiekstrekker aan wordt toegevoegd of niet.

Bovendien is er een ander zorgwekkend fenomeen in opkomst waarbij meer en meer Europese burgers in goed vertrouwen onroerend goed hebben gekocht om vervolgens alleen maar te weten te komen, na het betalen van hun advocaten, makelaars, aannemers, en niet te vergeten hun belastingen, dat hun huizen illegaal zijn verklaard, en dat ze het slachtoffer zijn geworden van een genadeloze gemeenteraad die bewust nieuwe bouwwerkzaamheden had goedgekeurd op land waarop officieel geen vergunning was afgegeven. De burger wordt medeplichtig, de gemeentelijke autoriteiten passieve tussenpersonen, het regionale bestuur heeft geen verantwoordelijkheid en de nationale overheid beweert niet te kunnen ingrijpen ondanks EU-wetgeving en verdragsverplichtingen. Dit is het Europa van de vrijheid van beweging, de vrijheid van goederen en diensten, de vrijheid om mensen ongestraft uit te buiten.

Verzoekschriften

De eerste verzoekschriften kwamen begin 2003 binnen, en diegene met de meeste steun, meer dan 15.000 handtekeningen, werd ingediend door een burgeractiegroep uit Valencia samengesteld uit slachtoffers van landroof, genaamd *Abusos Urbanísticos-No!* (AUN). Er werden nog veel meer verzoekschriften ingediend door plaatselijke verenigingen die soms een groep vertegenwoordigden van in Spanje woonachtige burgers uit Duitsland, de Benelux, het Verenigd Koninkrijk enzovoorts. Vele werden door Spaanse mensen ingediend. Aangezien er

steeds meer verzoekschriften werden ingediend, werd het ondoenlijk om ze ieder afzonderlijk vast te leggen en werden ze slechts opgenomen als ondersteuning voor het verzoekschrift van het AUN. Achteraf gezien kan worden gesteld dat dit zonder twijfel een fout was, maar louter vanwege het enorme aantal ontvangen klachten was dit noodzakelijk.

Men bleef sindsdien verzoekschriften indienen. Hoewel de nadruk oorspronkelijk lag en nog steeds ligt op de regio Valencia, ontvangt de Commissie ook een groeiend aantal verzoekschriften uit andere delen van Spanje, waaronder Cantabria, Andalucía, Madrid en Murcia. Ook de aanhoudende verslagen in de pers gedurende deze periode over schendingen van landrechten zijn aan de beschikbare informatiebronnen toegevoegd. In geen enkel ander EU-land worden de eigendomsrechten van burgers op deze manier of in deze mate geschonden en er is uit geen enkel ander EU-land een verzoekschrift over een soortgelijke kwestie ontvangen. Een zorgelijke kwestie die hier nog het meest op lijkt, is te vinden in EU-landen uit het voormalige Oostblok aangaande restitutie van eigendommen die door voormalige politieke regimes in beslag waren genomen voor hun toetreding tot de EU.

De Commissie verzoekschriften heeft deze kwestie benaderd met als uitgangspunt dat haar eigen verantwoordelijkheden op basis van het Verdrag zeer beperkt zijn, en dat de autonome regio's van Spanje en de Spaanse nationale overheid zelf de daadwerkelijke verantwoordelijkheid dragen en de politieke en wettelijke plicht hebben om dit grote aantal waargenomen schendingen te rectificeren, indien nodig via rechtszaken. Helaas moet worden toegegeven dat meer dan drie jaar nadat de eerste verzoekschriften zijn ontvangen, ondanks beloftes en invoering van complexe nieuwe wetgeving er weinig vooruitgang is geboekt, en dat vele duizenden mensen die in goed vertrouwen onroerend goed hebben gekocht, in vele gebieden van Spanje leven met het zwaard van Damocles boven hun huizen en hun rechten.

Na de eerste studiereis van 2004 werd er een verslag opgesteld en goedgekeurd door de Commissie verzoekschriften waarin een aantal aanbevelingen stonden. Na een tweede reis in 2005 werd er door de Commissie een verslag opgesteld en door haar rapporteur mevrouw Janelly Fourtou voorgelegd aan de plenaire vergadering, waarop de begeleidende resolutie in december 2005 werd aangenomen door 550 leden met 45 stemmen tegen en 25 onthoudingen. De verwachting was dat dit een positief effect zou hebben op de besluitvormers in Spanje, vooral omdat in Valencia de in diskrediet gebrachte LRAU werd vervangen door een aantal nieuwe wetten inzake grondbezit, in het bijzonder de LUV. Een regeringswisseling in Madrid leidde tot een herziening van de nationale kaderwet inzake grondbezit en dit zag er veelbelovend uit hoewel het wetsontwerp nu nog steeds discrepanties bevat vergeleken met de EU-wetgeving.

De Commissie verzoekschriften heeft niettemin besloten door te zetten vanwege de aanhoudende schendingen van de fundamentele rechten van Europese burgers inzake wettig verkregen eigendom. Bovendien had de Commissie gegronde redenen om te geloven dat bepaalde onderdelen van de Europese wetgeving, waartoe het Europees Parlement, de Commissie en de Raad bevoegd zijn, door het bestuur van Valencia en de Spaanse autoriteiten niet werden gerespecteerd. De Europese Commissie stemde in met deze beoordeling betreffende de EU-richtlijn inzake overheidsopdrachten waarvoor een inbreukprocedure overeenkomstig artikel 226 op gang is gebracht.

Na verschillende onderzoeken van de Commissie lijkt het zeer waarschijnlijk dat ook andere richtlijnen niet worden gerespecteerd bij de besluitvorming van grote urbanisatieprojecten. Hiertoe behoren de milieueffectbeoordelingsrichtlijnen, de kaderrichtlijn water, de

afvalwaterriichtlijn, de habitatrichtlijn en de vogelrichtlijn, en in veel gevallen nog de richtlijn witwassen van geld. Dit is allemaal ter aanvulling van de voorschriften van het Handvest van de grondrechten en het EU-Verdrag zelf voor zover hierbij in de EU-wetgeving de voorschriften zijn verwerkt van het Europees Handvest van de rechten van de mens, waarover bij het Europees Hof voor de rechten van de mens in Straatsburg een zaak aanhangig kan worden gemaakt.

Ten slotte hebben de gekozen leden van het Europees Parlement direct de verantwoordelijkheid tegenover de Europese burgers, die hen gekozen hebben, om hen te verzekeren dat hun rechten worden gewaarborgd binnen de EU, waar ze ook maar verkiezen te wonen. Als zij speciaal voor een verzoekschrift worden benaderd, dan hebben zij de aanvullende plicht krachtens artikel 194 van het verdrag om in actie te komen, en zodoende zullen zij samenwerken met de nationale of regionale autoriteiten om een oplossing te vinden voor de ernstige problemen van de burgers.

De aanbevelingen van het Parlement tot nu toe

Zoals al is vermeld, is er in juli 2004 na de eerste studiereis al een aantal aanbevelingen gedaan door de Commissie verzoekschriften. Na de zeer kritische beoordeling van de situatie wilde de Commissie uitgebreider onderzoek naar beter passende rechtsmiddelen en mogelijke compensatie voor de slachtoffers van de wetgeving van de provincie Valencia inzake grondbezit en het misbruik ervan door regionale en gemeentelijke autoriteiten in samenwerking met projectontwikkelaars. Tevens verzocht zij om een moratorium in te stellen op alle nieuwe nieuwbouwprojecten die niet voldeden aan EU-normen of aan het duurzaamheidsbeginsel.

Het was echter het Europees Parlement dat, "rekening houdend met de rechten en plichten van het EU-burgerschap", de aanbevelingen goedkeurde die tot dusver als enige gebaseerd zijn op een institutioneel mandaat, en enkele aanbevelingen die hier deel van uitmaakten, zijn:

- Toekomstige regelingen dienen formeel en inhoudelijk de rechten van de eigenaars van onroerend goed te respecteren en bij nieuwbouwprojecten dient nauwkeurig te worden gelet op duurzame ontwikkeling, het milieu en de ecologie, aandachtspunten die deel uitmaken van het basisbeleid van de Unie;
- Opneming in de nieuwe wet van een heldere omschrijving van "openbaar belang" die het onvoorwaardelijk duidelijk maakt dat de overweging "openbaar belang" (...) onmogelijk kan worden gebruikt voor de bevordering van particuliere belangen in plaats van algemene belangen;
- Opstelling van bindende normen voor de berekening van de vergoeding ingeval van schade of verlies, op de grondslag van normen en beginselen die erkend zijn in de jurisprudentie van HvJ en EHRM;
- Grondige herziening van de selectiecriteria voor de projectontwikkelaar en de procedure voor de gunning van de opdracht;
- Maatregelen om ervoor te zorgen dat iedere bezitter van eigendom waarop wat voor nieuwbouwplan dan ook betrekking heeft, persoonlijk, daadwerkelijk en tijdig op de hoogte wordt gesteld van eventuele plannen en alle aspecten daarvan die van invloed zouden kunnen zijn op zijn eigendomsrechten en grondrechten;

¹ Resolutie van het Europees Parlement over het beweerde misbruik van de wet inzake grondbezit in de provincie Valencia... en de gevolgen ervan voor de Europese burger (verzoekschriften 609/2003, 732/2003, 985/2002, 1112/2002, 107/2004 en andere) (2004/2208(INI)) Doc A6-0382/2005.

- Reclameringskantoren dienen te worden opgezet onder verantwoordelijkheid van de plaatselijke besturen en de regionale regering van Valencia, terwijl de regionale ombudsman erbij wordt betrokken om assistentie te verlenen;

De urbanisatie is ondertussen onverminderd doorgegaan en veel nieuwe urbanisatieprojecten werden in Valencia erdoor gejaagd om nog van de oude wet te kunnen profiteren voordat de nieuwe wet van kracht werd in februari 2006. Verder kwamen er bij het Parlement nog steeds verzoekschriften binnen afkomstig uit een groeiend aantal gemeenten in de regio Valencia en daarbuiten. Een aantal gevallen is bij de rechtbank aanhangig gemaakt, waaronder de zaak van Veins de Parcent, die ook een verzoekschrift bij de Commissie heeft ingediend. Aan meer dan duizend gevallen is volgens "Valencian news", een regionale on-line publicatie, nog geen aandacht besteed.

Een nieuwe studiereis werd voorgesteld na de kwestie op een aantal gelegenheden in 2006 te hebben besproken, en in het bijzonder na de Commissievergadering op 21 november 2006, waar indieners en de autoriteiten van Valencia bij aanwezig waren. Op 22 december werd er een brief gestuurd naar de president van het Europees Parlement waarin werd verzocht toestemming te verlenen voor de reis na verder beraad met de fractiesecretariaten.

De studiereis van 2007

Ondanks belemmeringen, pogingen het bezoek te vertragen en aanvallen op de integriteit van de delegatieleden, die binnen en buiten het Parlement plaatsvonden, heeft het Bureau op 12 februari besloten de missie goedkeuring te verlenen voor een reis naar Valencia, Madrid en Andalucía. Over de data van 27 februari tot 3 maart werd ook overeenstemming bereikt.

Aangezien er ook verzoekschriften uit Madrid en Andalucía afkomstig waren, werden deze autonome regio's toegevoegd aan de missie, om zo naast een beoordeling van de verzoekschriften een ander perspectief te kunnen bieden op de uitvoering van de wetgeving inzake grondbezit vergeleken met die van de regio Valencia.

Na een ontmoeting met een aantal diplomatieke vertegenwoordigers van de EU-lidstaten, maar niet met vertegenwoordigers van het nationale ministerie van Huisvesting, wat wel gepland stond, reisde de delegatie af naar Almeria in Andalucía.

De delegatie betreurt het ten zeerste dat een ontmoeting op nationaal niveau niet kon worden overeengekomen, ook al was een officieel verzoek daartoe geruime tijd daarvoor opgestuurd via de permanente vertegenwoordiging van Spanje in Brussel. De opgegeven redenen voor de weigering komen niet erg geloofwaardig over gelet op de omstandigheden van de studiereis en de doelstellingen van de missie. De verwachting was dat een discussie over de nieuwe nationale kaderwetgeving, de gevolgen ervan op de regio's en de ermee verbonden verantwoordelijkheden konden worden georganiseerd.

Andalucía

Hoewel de dag van het bezoek samenviel met een officiële feestdag in Andalucía, werd er met de vertegenwoordigers van de regionale regering in de provincie Almeria een twee uur durende

¹ Programma van de delegatie naar Spanje, ontwerp nr. 6, Commissie verzoekschriften te Brussel, 27 februari 2007. Bijlage 1 van dit verslag.

vergadering gehouden om de wetgeving inzake grondbezit van Andalucía en de toepassing ervan in een aantal gemeentes te bespreken.¹

De autoriteiten brachten de delegatie op de hoogte van hun plannen om de regio op een systematische, duurzame en geplande manier te ontwikkelen, op basis waarvan de plaatselijke autoriteiten lokale gemeenschappen de juiste dienstverlening konden bieden. Zij gaven toe en erkenden dat er een aantal gemeentelijke autoriteiten fouten hadden gemaakt en in sommige gevallen, zoals in Marbella in de provincie Malaga, onwettig hadden gehandeld, en hiervoor waren de burgemeester en enkele raadsleden onder arrest geplaatst. Zij verklaarden dat illegale bouwactiviteiten, met andere woorden het bouwen van huizen op terrein waarvoor geen bouwvergunning is afgegeven, het de plaatselijke autoriteiten onmogelijk maakte om te zorgen voor water- en elektriciteitsvoorzieningen en een juiste afvalverwerking. Zij erkenden dat in enkele gevallen aanzienlijke geldbedragen gemoeid waren met zulke illegale praktijken.

Zij hielden vol in antwoord op vragen over de correcte toepassing van de wetgeving inzake grondbezit binnen de context van urbanisatieprogramma's dat de gemeentelijke autoriteiten een hoge mate van autonomie genieten, maar dat zij verplicht zijn zich te houden aan bepaalde richtlijnen inzake de reikwijdte en omvang van bouwprojecten. Zij herhaalden dat duurzame ontwikkeling de eerste prioriteit heeft bij ruimtelijke ordening. Zij wezen er ook op dat niet alle plaatselijke autoriteiten de aangewezen projectontwikkelaar voor urbanisatieprojecten gebruikten en dat de regelingen van Valencia niet van toepassing waren op Andalucía. De delegatie kreeg verder te horen dat een groep lokale grondbezitters in staat was de financiële middelen te bundelen en zo gezamenlijk hun eigen gebied te ontwikkelen in plaats van het uitnodigen van een 'urbanisator' voor het uitvoeren van deze taak. Als de plaatselijke autoriteiten hebben besloten dat in het openbaar belang de noodzaak voor een nieuwbouwproject bestaat, dan wordt normaal gesproken een beroep gedaan op een 'urbanisator' die wordt gekozen na een openbare offerteaanvraag, die wordt gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie krachtens de wetgeving van Andalucía. Een 'urbanisator' werd niet dwingend toegewezen aan de landeigenaren.

Zij stelden dat de gegevens omtrent urbanisatieprojecten gepubliceerd werden en dat betrokken landeigenaren op de hoogte werden gesteld. Notarissen en griffiers dienen tevens genoteerd en geregistreerd te staan bij de regionale autoriteiten teneinde hun beroep legaal uit te kunnen oefenen.

Bij het herindelen van landbouwgrond in bouwgrond ('urbaniseerbaar') dient de eigenaar 10% van zijn grond te overdragen aan de plaatselijke autoriteiten voor openbaar gebruik en verder een gedeelte van de kosten voor de nieuwe voorzieningen op zich te nemen. Wederom in antwoord op vragen werd beweerd dat het openbaar belang gedefinieerd dient te worden op basis van de specifieke eisen van ieder nieuwbouwproject rekening houdend met de economische, sociale en ecologische beperkingen van iedere betrokken gemeenschap.

De delegatie kreeg te horen dat ieder plan aan de regionale regering moest worden gemeld teneinde definitieve goedkeuring te krijgen en dat een plan kon worden aangevochten als deze niet in overeenstemming zou zijn met de uitgangspunten van de regionale wetgeving. Burgers zijn in staat in beroep te gaan tegen planologische beslissingen bij de regionale autoriteiten en een groep inspecteurs heeft de opdracht gekregen de uitvoering van urbanisatieprojecten te gaan

¹ Vergadering met Delegado Provincial, Consejería de Obras Públicas y Transportes, Director General de Inspección de Ordenación del Territorio, Urbanismo y Vivienda, Inspector Jefe Almería.

onderzoeken. Het hoofd van deze onderzoeksdienst was voor de discussie hierover aanwezig. Er zijn gerechtelijke bevelen uitgevaardigd tegen urbanisatieplannen die niet voldeden aan de eisen voor natuurbehoud en projectontwikkelaars hebben hoge boetes opgelegd gekregen voor illegale nieuwbouwactiviteiten; er lopen op dit moment vijf grote rechtszaken tegen plaatselijke autoriteiten vanwege illegale nieuwbouwactiviteiten.

Niettemin was het duidelijk dat er ondanks voorzorgsmaatregelen misbruik plaatsvindt, en dat er naar een aantal urbanisatieprogramma's, zoals werd gemeld, een onderzoek is gestart. De delegatie stelde twee ervan aan de orde: de situatie in Ronda, en die in Albox en de Alamanzervallei. In de tweede situatie werd er stilzwijgend een overeenkomst gesloten tussen aannemers en de plaatselijke autoriteiten, wat leidde tot de bouw van enkele honderden illegale woningen, die grotendeels in goed vertrouwen door in Spanje woonachtige burgers uit andere landen werden gekocht via geregistreerde makelaars en advocaten. Veel van deze huizen worden nu bedreigd door sloop. Naar de burgemeester loopt een onderzoek.

De delegatie kreeg van de regionale autoriteiten te horen dat de illegale status van toepassing is op de bouwwerkzaamheden en niet op de grond waarop het is gebouwd. Een illegaal gebouwd huis kan in aanmerking komen voor sloop en het land kan in de originele staat worden hersteld. (Men probeerde een ongelukkige vergelijking te maken tussen het aanschaffen van een illegaal huis en het aanschaffen van een illegale auto die op last van de wet in beslag wordt genomen.) Wie in goed vertrouwen een illegaal huis koopt, kan, zo werd beweerd, een civiele rechtszaak bij een rechtbank beginnen tegen de verkoper of proberen een strafzaak wegens fraude in te dienen. Men gaf toe dat dit vele jaren kon duren en een zeer kostbaar kwestie kan zijn.

Het lijkt echter duidelijk dat diegene die een huis heeft gekocht dat later in goed vertrouwen illegaal blijkt te zijn, volgens de regionale regering niet zozeer als slachtoffers maar meer als medeverantwoordelijk worden beschouwd voor wat er is gebeurd.

Op dit moment lijkt nog steeds niet op een juiste manier te worden erkend, wat volgens de delegatie duidelijk is, hoezeer de schuld en verantwoordelijkheid ligt bij de plaatselijke autoriteiten, bij de aannemers, die winsten hebben opgestreken, en bij de regionale autoriteiten die ofwel onwetend waren van wat er gaande was, of verkozen niet in actie te komen om een dergelijke gebeurtenis te voorkomen. Kort gezegd ontbreekt er een gevoel voor de juiste proportionaliteit van schuld en een duidelijke procedure die het probleem buiten de rechtbank om kan oplossen, ondanks de mogelijkheden die de regionale inspectiedienst biedt.

Het is natuurlijk waar dat geen twee gevallen van illegale nieuwbouw gelijk zijn, en dat er verschil bestaat tussen een gebouw dat illegaal is neergezet in een gebied waar het uitdrukkelijk en objectief gezien verboden is vanwege zijn ligging in een speciaal natuurbeschermingsgebied of in aangewezen uiterwaarden, en een gebouw dat louter en alleen in een niet daarvoor aangewezen gebied is gebouwd zonder enige obstructie te vormen. Voor het eerste geval ligt sloop meer voor de hand, terwijl een schikking of een vergunning met terugwerkende kracht voor het tweede geval mogelijk zou kunnen zijn in het kader van een aangepast nieuwbouwplan. Hieraan zijn wellicht aanvullende kosten voor de landeigenaar verbonden, maar dan is tenminste een rectificatie van de status van zijn land of de bouwvergunningen mogelijk, waardoor zijn onroerend goed behouden blijft.

Hoe het ook zij, gelet op de groeiende omvang van het probleem zou er een of ander werkend administratief tribunaal dienen te worden opgezet om zulke kwesties op te lossen rekening

houdend met de werkelijke verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen. Op zijn allerminst dienen onschuldige slachtoffers van illegale nieuwbouw niet alle gevolgen op zich te nemen. Het lijkt in Albox duidelijk dat de bewoners van huizen die nu als illegale nieuwbouw worden aangeduid, geen juist advies hebben ontvangen van de plaatselijke autoriteiten, van de opzichters, of van de plaatselijke advocaten.

De regio Valencia

De delegatie van de Commissie verzoekschriften keerde zodoende met aanzienlijke rechtvaardiging voor de derde keer terug naar Valencia. Naast de nog steeds lopende inbreukprocedure inzake de richtlijn overheidsopdrachten is er nu een aantal nieuwe verzoekschriften ingediend, waaruit blijkt dat de autoriteiten er niet in zijn geslaagd de aan voorgaande delegaties gedane toezeggingen waar te maken, die inhielden dat zorgvuldig rekening zou worden gehouden met de aanbevelingen van destijds in het bijzonder aangaande de rechten van het individu, de waterhuishouding en het milieu. Tijdens het bezoek zelf werden de documenten van bijna zestig nieuwe aanklachten wegens misbruik van de wet inzake grondbezit aan de delegatie overhandigd.

Het zien van de tegenstellingen tussen de vergadering die uiteindelijk tot stand kwam tussen de verantwoordelijke minister van de regering van de regio Valencia, Esteban Gonzalez Pons, en de vergaderingen die in verschillende steden en dorpen plaatsvonden met de ter plekke betrokken bevolking, werkte verhelderend.

Er is ook een toename in het aantal rechtszaken dat door onderzoeksrechters aanhangig wordt gemaakt wegens corruptie met betrekking tot urbanisatieprogramma's die door gemeenteraden zijn uitgevoerd. In verband hiermee bracht de delegatie een bezoek aan Orihuela, Catral en het district Torreveija. De burgemeester van Catral kwam de delegatie vanuit het gemeentehuis tegemoet om enige verklarende documenten te overhandigen, terwijl de leden naar de klachten van indieners luisterden.

In oktober 2006 werden door de regionale autoriteiten de bevoegdheden inzake urbanisatie van de gemeenteraad van Catral ontnomen vanwege de bouw van 1 270 onwettige huizen naast natuurpark *el Hondo*. Dit harde optreden blijkt echter van korte duur te zijn geweest aangezien in het gebied onroerend goed in aanbouw nog steeds wordt afgebouwd ondanks het verbod. De projectontwikkelaars blijven huizen bouwen die in het Verenigd Koninkrijk te koop worden aangeboden, aldus de lokale bewoners, van wie er velen zelf het slachtoffer zijn geworden van deze praktijken, ten gevolge waarvan ze geconfronteerd werden met het verlies van hun huis, alsof het hun eigen schuld was.

De delegatie bracht samen met een van de indieners (250/2005) een bezoek aan het district Rojas, ten zuiden van Alicante, om de uitvoering nieuwbouwprojecten in El Rason en El Limonar te bezichtigen, waarvoor delen van een mediterraan dennenbos waren omgekapt, alleen de wortels lagen er nog, terwijl de nieuwbouw zich helemaal aan het uitbreiden was tot aan het lagunegebied aan de kust. In het speciaal beschermde gebied genaamd *Parque Natural de las Lagunas de la Mata y Torrevieja* waren intensieve bouwwerkzaamheden aan de gang.

In San Miguel de Salinas had de delegatie een ontmoeting met ongeveer honderd plaatselijke dorpsbewoners die eveneens een verzoekschrift overhandigden over de vernietiging van hun plaatselijke leefomgeving, het gebrek aan basisdiensten en de verontreiniging van hun

watervoorraad, waarover zij zeiden dat de plaatselijke en regionale autoriteiten er niets aan hadden gedaan sinds hun eerste klachten twee jaar geleden. Een Duitse bewoner klaagde over verouderde en kapotte leidingen van asbest die nog steeds in gebruik waren, over verontreiniging van het drinkwater met kopersulfaat en over een door ratten geteisterde waterzuiveringsinstallatie die niet werkte.

In Orihuela kreeg de delegatie geschenken aangeboden, bestaande uit plaatselijke sinaasappels, limoenen en grapefruits, die naar verluid uit de laatste oogst van het gebied rond Los Almendros (1129/2003) afkomstig waren, voordat projectontwikkelaars het gebied hadden overgenomen. Elke eigenaar in dit district heeft de opdracht gekregen 60% van zijn land over te dragen, volgens de indieners, en de nieuwbouw is gepland in een gebied dat als natuurpark is aangewezen. Voor het urbanisatieproject was volgens andere inwoners van dit gebied geen openbare aanbesteding.

In hetzelfde gebied stelde een nieuwe burgeractiegroep genaamd *Claro* zich aan de delegatie voor en diende een nieuw verzoekschrift in waarin werd beweerd dat de autoriteiten het recht van Europese burgers hadden geschonden om te mogen stemmen bij plaatselijke verkiezingen. Van de 18 000 aanmeldingen die in september werden opgestuurd door niet-Spaanse kiesgerechtigde EU-ingezetenen waren er in december 11 000 teruggestuurd. Zij beweerden dat twee derde van de aanmeldingsformulieren gewoonweg niet was afgeleverd door gebrekkige postbezorging.

Op de vergadering met de plaatselijke ombudsman, de *Sindic de Greuges* Sra Emilia Caballero, kregen leden van de delegatie verdere bevestiging van de vele problemen waar plaatselijke gemeenschappen mee te maken krijgen als hun een urbanisatieproject wordt opgedrongen. Zij was vooral bezorgd over het ontbreken van sociale woningbouw in het overgrote merendeel van de urbanisatieprojecten, waardoor zij twijfels uitte over de manier waarop de autoriteiten in staat zijn zelf te bepalen wat in het openbaar belang is. Ze was ook kritisch over het ontbreken in veel gebieden van maatschappelijke betrokkenheid bij de besluitvorming van plaatselijke gemeenteraden.

De delegatie reisde vervolgens naar het noorden van Alicante, maar was niet in staat een afspraak na te komen voor een ontmoeting met inwoners van Tibi en el Aljibe, en erkent dat dit zeer teleurstellend en frustrerend zal zijn geweest voor het dorp, dat hiervoor voorbereidingen had getroffen teneinde hun vorderingen tegen de enorme urbanisatieprojecten die hun plaatselijke gemeenschap dreigen te vernietigen, kracht bij te zetten. De delegatie kreeg wel de uitvoerige documentatie in handen die zij hadden voorbereid, en hiermee kan de Commissie worden ingelicht over de nieuwe situatie vergeleken met toen het dorp in 2005 werd bezocht.

In Parcent werd de delegatie ontvangen door wat wel de complete bevolking van de stad leek en een geïmproviseerde processie volgde de leden naar de plek waar de openbare vergadering was georganiseerd, en mensen de mogelijkheid kregen de bezorgdheid over hun gemeenschap te uiten, die bedreigd werd met een verviervoudiging van de bevolking en verstedelijking van de omliggende heuvels en landelijke gebieden. De voorzitter van de vereniging van plaatselijke bewoners van la Repla, waar 1500 nieuwe huizen gepland staan, omschreef "het catastrofale effect van de bouw van duizenden ongewenste vakantiehuisen, van het verwoesten van miljoenen vierkante meters kostbare en ecologisch kwetsbare landelijke gebieden. Dit werd allemaal gepland zonder zelfs de meest rudimentaire sociale of ecologische effectrapportage en zonder een gedegen wetenschappelijk verslag over de geschiktheid van de waterreservoirs." De

inwoners klaagden erover dat geen enkele betrokkene ook maar één officiële brief had ontvangen of een mededeling van de gemeenteraad waarin de effecten van de plannen uiteen werden gezet. De plannen werden in de laatste dagen van de voormalige LRAU erdoor gejaagd op 30 januari 2006.

In Parcent zijn drie sectoren getroffen door urbanisatieprojecten en alle plannen bevatten ernstige fouten en discrepanties, genoeg zelfs voor de gerechtelijke macht om in te grijpen en de grootste ervan, El Repla, een halt toe te roepen, althans voorlopig. Vlakbij ligt echter een kleine stad waarvan de 900 bewoners bereid zijn de noodzaak van een duurzaam projectplan voor het gebied te aanvaarden en in te zien, maar ronduit weigeren te worden ondergedompeld in een urbanisatieproject dat tot gevolg heeft dat het inwonertal tot wel 10.000 zal groeien in de komende tien jaar.

Tijdens de vergadering die de delegatie hield met de burgemeester, die de plannen presenteerde, waren het ook nog eens de projectontwikkelaars zelf, van wie er een de broer is van het raadslid voor stedelijke vernieuwing, die de gedetailleerde vragen over de geplande uitbreiding van het stadje beantwoordden gebaseerd op de berekeningen van ongeveer vier personen per gepland gezin. In de afgelopen jaren was veel van het landelijke gebied in de vallei opgekocht door projectontwikkelaars die straks grote winsten kunnen behalen uit het ontwikkelen van de grond, ook al zullen het de 50 gezinnen op de heuvels zijn die een onevenredig hoog aandeel in de kosten moeten gaan dragen, mocht het project worden uitgevoerd.

In het dorp liepen de gemoederen hoog op toen enkele oudere mannen, die er hun hele leven hadden gewoond, de bezorgdheid uitten over hun gemeenschap, waarna de delegatie onder een massa paraplu's werd begeleid naar de gereedstaande bus.

Op een openbare vergadering in Benissa, in een stampvolle hal, luisterde de delegatie naar mensen van verschillende steden en dorpen die gekant waren tegen urbanisatieprojecten. Hiertoe behoorden Tormos, Altea, Villajoiosa, Mutxamel, Alfaz, Val de Lagaurt, Monóvar, Tibi, Rabassa, Denia, Javea, Orxeta, Liber – el Collado, Orba en Gata de Gorgos. De aard van de aanklachten vertoonde overeenkomsten die verband hielden met een gebrek aan water, geen milieueffectbeoordeling, problemen met de keuze van de 'urbanisator' en beschuldigingen van corruptie, buitensporige contributies en willekeurige kosten voor de nieuwe infrastructuur, een gebrek aan informatie, problemen met bekendmakingen van algemeen nut zonder dat sociale woningbouw werd gepleegd, weinig of geen compensatie en verlies van legaal gekocht land. De burgemeester van Benissa liet weten dat hij ook een slachtoffer was geworden, niet van de wetgeving inzake grondbezit, maar van de beschuldiging dat hij zijn bevoegdheden had misbruikt om de bouw goed te keuren van zijn eigen villa, die niet voldeed aan de wetgeving inzake ruimtelijke planning.

De vergadering met de minister voor urbanisatie van de regio Valencia, Esteban Gonzalez Pons, bleek moeilijk te organiseren: pas na een bezoek van zijn Chef de Cabinet aan Brussel op 26 februari werd deze vastgelegd. Uitspraken die werden gedaan op persconferenties die waren georganiseerd voor de vergadering door de minister, twee EP-leden en vertegenwoordigers van de zakelijke gemeenschap, waren stuk voor stuk aanvallen op de delegatie en de individuele leden.

Op het laatste moment werden de agendapunten van de vergadering gewijzigd, waardoor de vertegenwoordigers van de zakelijke gemeenschap, waarmee een aparte vergadering was

gepland, eindelijk bij dezelfde vergadering met de minister aanwezig kon zijn. De minister werd zodoende op de vergadering aan weerszijden bijgestaan door de presidenten van het toeristisch agentschap van Valencia, projectontwikkelaars, 'urbanisators', makelaars, en reisagenten, en ieder van hen bekritiseerde de studiereis en verdedigde de wetgeving inzake grondbezit in de regio Valencia en de activiteiten in de bouwindustrie. De vergadering had daardoor eerder een confronterend dan een constructief karakter.

Er werd beweerd dat elk bezoek van de delegatie de regio Valencia tweehonderd miljoen euro had gekost door weggebleven toeristen, dat er verborgen belangen schuilden achter het organiseren van de bezoeken, dat naar verluid de Spaanse centrale bank had gemeld dat de bezoeken van de Commissie verzoekschriften een verlies van nog eens een miljard euro aan investeringen tot gevolg hadden gehad, en dat de ontvangen verzoekschriften in werkelijkheid vals waren of slechts een bedenksel van de delegatie.

De delegatie vatte de aard van de bezorgdheid van de Commissie samen en maakte duidelijk dat zij was teruggekeerd met de verwachting dat veel van de problemen van de plaatselijke bevolking zouden zijn opgelost in samenwerking met de autoriteiten. Het specifieke probleem van de illegale woningbouw werd apart besproken, los van de meer algemene problemen die werden veroorzaakt door de uitvoerige urbanisatieprojecten die werden uitgevoerd zonder de nodige rekening te houden met het milieu of de rechten van kleine grondbezitters.

De minister weigerde te erkennen dat er überhaupt problemen waren met de urbanisatieprojecten en als die er zouden zijn, dan hield hij vol dat die via de rechtbank zouden moeten worden opgelost. De enige specifieke zaak waar hij naar verwees was het probleem van de illegale woningbouw in Catral, waar de delegatie op bezoek was geweest.

Vertegenwoordigers uit de zakelijke gemeenschap waren ook zeer kritisch over het bezoek maar verwelkomden de mogelijkheid om de delegatie te ontmoeten. Er werd duidelijk gemaakt dat de bouwindustrie verantwoordelijk was voor 25% van het BBP van de regio, en voor een groot deel van de werkgelegenheid, en dat het verminderen van deze bron van inkomsten voor meer werkeloosheid zou zorgen. De vertegenwoordiger van de federatie van makelaardijen stelde voor dat een gespecialiseerde commissie kon worden opgericht om de klachten te onderzoeken.

De delegatie concludeerde dat het de bezorgdheid die werd geuit door de zakelijke gemeenschap, kon waarden, maar dat de oplossing eveneens bij hen lag. Zij verwierp de aantijgingen ten aanzien van haar integriteit, die werden geuit zonder enige rechtvaardiging of bewijsvoering. Vergeleken met voorgaande bezoeken leek het nu duidelijker dan ooit dat de wetgeving inzake grondbezit was ontworpen of in ieder geval geïnterpreteerd vooral om de belangen van de projectontwikkelaars en 'urbanisators' te behartigen, en niet om rekening te houden met de legitieme rechten van individuele grondeigenaren of met de kwetsbare sociale en ecologische omstandigheden.

Na deze vergadering reisde de delegatie af naar de provincie Castellon om nog meer plaatselijke gemeenschappen te ontmoeten die verzoekschriften hadden ingediend. Mestrets werd als eerste aangedaan.

Deze kleine kustgemeenschap bestaat uit 42 permanent bewoonde huizen die plaats moeten maken voor een nieuwbouwproject van 6000 huizen. De inwoners, van wie er velen hun hele leven hebben gewoond, beschikken al over alle voorzieningen maar worden toch verplicht om

mee te betalen aan dit uitvoerige urbanisatieproject, waardoor velen hun huis zullen verliezen. De plaatselijke bevolking eiste een passende compensatie voor hun eigendommen, en het recht op vervangende woonruimte van vergelijkbare aard, mocht urbanisatie essentieel blijken. In plaats daarvan werd hun zonder uitzondering bijzonder weinig aangeboden, vaak niet meer dan een kleine etagewoning in een groot flatgebouw.

Zij hadden geen antwoord gekregen van de regionale autoriteiten van Valencia en alleen de Sindic de Greuges had hen geantwoord en hun klachten ondersteund, zeiden ze.

De delegatie ging vervolgens naar Cabanes en het project Marina d'Or, dat uit een lange rij gebouwen van tien verdiepingen langs het strand (de Playa Torre la Sal) bestond en in aanbouw was. De indieners beweerden dat de huidige bevolking van minder dan 3 000 mensen zou uitgroeien tot 125 000 in het vakantieseizoen. Bij elkaar waren er 24 000 huizen gepland, samen met drie golfbanen en een pretpark – Mundo Ilusion. De appartementen grenzen aan een natuurreservaat waar een beschermde vogelsoort (Aguilucho cenizo) leeft, en er ontbreekt iedere goedkeuring voor de garantie van de watervoorziening van het stedelijke complex. Een ontziltingsinstallatie wordt echter overwogen, waar volgens de indieners financiering van de EU nodig voor zal zijn.

Op de openbare vergadering in Valencia stelde de president van AUN de delegatie voor en de vertegenwoordigers van vele plaatselijke verenigingen spraken over hun specifieke situaties. Een aantal diende nieuwe verzoekschriften in bij de delegatie. De volgende voorbeelden zijn representatief voor de aangevoerde problemen. In Benicalap worden veel families uit hun huizen gezet vanwege een herindeling van het gebied, dat ten behoeve van de voetbalclub van Valencia wordt uitgevoerd. In Mestalla wordt de gemeenschap bedreigd door een nieuw urbanisatieproject, waarvan de voordelen naar verluid uitsluitend ten goede komen van de aannemers en projectontwikkelaars, omdat de inwoners gedwongen worden hun familiebezit, de huizen en de grond, op te geven.

In Peniscola, het noordelijke kustgebied van de regio Valencia, staan 3000 nieuwe woningen gepland in een gebied dat als nationaal park is aangewezen. De plaatselijke bewoners hebben geprobeerd de zaak bij de rechtbank aanhangig te maken, maar na twee en een half jaar is er nog steeds geen zicht op een hoorzitting. Er is geen milieueffectbeoordeling geweest, en de autoriteiten zijn niet geïnteresseerd in het feit dat het gebied als onderdeel van het speciaal beschermd Natura 2000 gebied is aangewezen.

Andere klachten werden ontvangen uit Alboraya, Valencia zelf (Parque y Jardin Jose M Orensa), Picassent, Villalonga, Alboraya, Albalat, het ziekenhuis Virgen del Consuelo de Valencia (waar plaatselijke bewoners blootstaan aan de giftige uitstoot van kobaltpompen en radioactief helium; openbare grond werd aan een particulier bedrijf overgedragen, dat de bouwvergunning had aangepast zonder enige rekening te houden met de plaatselijke gemeenschap) en Albufera. Veel mensen kwamen op de vergadering af om hun frustraties te uiten, omdat ze volledig werden genegeerd door de plaatselijke autoriteiten, die alleen maar naar de verleidingen van de 'urbanisatoren' en de projectontwikkelaars luisterden.

Van de 540 gemeenten die tot de regio Valencia behoren, blijkt tussen de 15 en 20 procent, voornamelijk geconcentreerd in de kustregio, te maken te hebben met ernstige problemen ten gevolge van de uitvoerige urbanisatieprojecten, waarvan vele in de afgelopen jaren in verband zijn gebracht met corruptie. Slechts weinig gemeentelijke autoriteiten voerden

urbanisatieprojecten uit in nauw overleg met en met actieve betrokkenheid van de plaatselijke gemeenschap, zoals in bijvoorbeeld Xabia is gebeurd.

Het lijkt daarom het geval te zijn dat zwakheden in de overdreven complexe wetgeving inzake grondbezit vrijelijk ter beschikking staan om te worden misbruikt, en dat het aantal klachten veroorzaakt door urbanisatieprogramma's nog verder zal stijgen. De regionale autoriteiten zijn verplicht om dit te erkennen, om het milieu en de rechten van kleine grondbezitters te respecteren, en om iets aan de klachten te doen. Er is nog niet bewezen dat zij dit hebben aanvaard, behalve in sporadische gevallen gerelateerd aan enkele illegale nieuwbouwprojecten.

De fundamentele rechten van Europese burgers inzake hun eigendom worden niet erkend op dezelfde manier als in andere Europese landen en het is duidelijk dat er een aanhoudend misbruik plaatsvindt ten gevolge van urbanisatie, wat de bewering tegenspreekt dat de regio zich volledig houdt aan het Verdrag van de EU. Bovendien zijn er steeds meer bewijzen dat EU-richtlijnen niet alleen met tegenzin worden toegepast, maar dat ze zelfs onduidelijk worden omgezet, bijvoorbeeld in het geval van de procedures voor overheidsopdrachten.

De regio Madrid

De regio Madrid is niet ongevoelig geweest voor stedelijke ontwikkelingsprojecten, integendeel. Het succes in de afgelopen twintig jaar van de Spaanse economie heeft een enorme toevloed tot gevolg gehad van mensen uit veel Europese landen en de rest van de wereld. De grote toestroom heeft er ook toe geleid dat een aanzienlijk deel van de stedelijke bevolking op zoek is gegaan naar een tweede huis ver weg van de herrie van de stad in de prachtige heuvelslandschappen nabij de Sierra de Guadarrama.

Projectontwikkelaars hebben snel ingespeeld op de nieuwe ontwikkelingen die voortvloeiden uit deze situatie, en gemeenteraden werden genoodzaakt hun plannen voor ruimtelijke ordening voor de komende decennia te herzien. Deze bouwprojecten leidden net als in andere delen van Spanje tot beschuldigingen van oneerlijke en roofzuchtige praktijken en corruptie¹.

De Commissie verzoekschriften ontving verzoekschriften van een aantal gemeenschappen ten noorden van Madrid en de delegatie was binnen de beschikbare tijd in staat Torreldones en Galapagar aan te doen. Rascafria kon niet worden bezocht, maar de delegatie kreeg alsnog de documentatie erover in handen, die handelde over de urbanisatie van een speciaal beschermgebied overeenkomstig de vogelrichtlijn. Voor het bezoek had de delegatie echter een ontmoeting met indieners tijdens een vergadering in Madrid, waar een aantal politieke partijen ook aanwezig waren. In tegenstelling tot de situatie in Valencia lag de nadruk van de belangrijkste problemen van de gesproken indieners hier met name op het gebrek aan respect voor het milieu, inclusief speciaal beschermde gebieden, en op gerelateerde problemen met een afdoende toegang tot water- en afvalvoorzieningen in gebieden waar projectontwikkelaars zich mee bezig hielden.

Gelukkig kon de delegatie een vergadering houden met de verantwoordelijke minister voor urbanisatie van de regionale regering in Madrid, Francisco Granados. De uitwisseling van standpunten was weliswaar nogal oppervlakkig, maar toch nuttig aangezien de delegatie meer te horen kreeg over de prioriteiten van de regio en de procedures aangaande het milieu en de

¹ Zie bijvoorbeeld *El Mundo*: El mapa de la speculation. Supplement especial 11/2006; www.elmundo.es
Informe global de la corrupcion 2006 – Transparency International-Espania.

rechten van landeigenaren, waar de minister zich naar eigen zeggen persoonlijk voor inzette. Wat betreft de twee gemeenten die werden bezocht liet hij de delegatie weten dat het plan voor Torrelodones voorlopig was ingetrokken en dat het plan voor Galapagar nog definitief moest worden goedgekeurd. Hij maakte ook duidelijk welke procedures er waren voor het toewijzen van 'urbanisators', en hij zei dat deze op EU-richtlijnen waren gebaseerd. In de regio Madrid werd volgens hem compensatie betaald aan landeigenaren die met urbanisatieprojecten te maken hadden, en deze was gebaseerd op de nieuwe indeling van de grond, anders dan in Valencia.

De delegatie werd bij aankomst in Galapagar ontvangen door de burgemeester en enkele leden van de gemeenteraad. De delegatie liet weten waar haar bezorgdheid uit bestond, gebaseerd op de ontvangen verzoekschriften aangaande de bouwprojecten, in het bijzonder in de Natura 2000 gebieden langs de rivier Guaderrama en het probleem van de zuivering van afvalwater. De burgemeester gaf een gedetailleerde uitleg over het project en beschreef alle belangrijke gebieden aan de hand van een grote kaart alvorens de hoofdfases samen te vatten van de procedure tot aan de goedkeuring van het algemene plan. Hij zei dat het plan nu op definitieve goedkeuring van Madrid wacht.

Hij zei dat de plaatselijke autoriteiten hadden besloten, mits dit werd goedgekeurd, om geen beroep te doen op een 'urbanisator', waarvan men vond dat dit niet nodig was. Hij zei dat de beoordeling van de milieueffecten de volledige aandacht had gekregen en dat 16 verschillende sectorverslagen waren opgesteld, die onder andere de mogelijke effecten op het regionale park Manzares en het Guadarramabassin hadden onderzocht. Hij liet weten dat bij de gemeenteraad 12 201 aanklachten waren ingediend gerelateerd aan het plan, terwijl er 1 691 ondertekenaars waren die de aanklachten steunden. De aanklachten vielen onder 63 verschillende categorieën.

Voor een inwonertal van ongeveer 33 000 vond hij het aantal bezwaren niet verassend. Hij leverde verder commentaar op het verslag van het agentschap voor water en wees op het feit dat de plannen voor een installatie en voor aanvullende hoogspanningsleidingen niet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vielen. Hij vertelde de delegatie dat bijna $\frac{3}{4}$ van Galapagar onder instandhoudingsmaatregelen valt, wat zou worden nageleefd. Het voorgestelde plan, zei hij, voorzag in 6 900 nieuwe huizen voor de komende vijftien jaar, wat een duurzame hoeveelheid was, en niet disproportioneel in relatie tot het bestaande inwonertal.

De delegatie was tevreden met de uitleg die de burgemeester had gegeven, en dit stond in contrast met de aanpak van de autoriteiten uit de regio Valencia waarmee wij hadden gesproken.

Het bezoek aan Torrelodones was erg nuttig en informatief, maar minder effectief aangezien het voorgestelde urbanisatieproject, dat de aanleg van een golfbaan en de bouw van 1 500 woningen in een speciaal beschermgebied omhelsde, was ingetrokken; al vreesden velen dat het plan weer zou worden hervat na de verkiezingen van eind mei.

De laatste openbare vergadering van de missie werd gehouden in Galapagar en gaf de delegatie de mogelijkheid de uitleg van de burgemeester te vergelijken met de gevoelens van een groot deel van de plaatselijke inwoners en de verschillen vast te stellen. Achttien verklaringen werden gedaan waaronder een aantal ernstige aanmerkingen over projecten in naburige gebieden zoals El Escorial. De meeste nadruk lag op de omvang van het programma en de effecten ervan op de plaatselijke, uitzonderlijk mooie natuurgebieden, op beschermde diersoorten, het ontbreken van afdoende voorzieningen voor waterzuivering alsmede het effect van het plan op de sociale samenstelling van de gemeenschap.

Conclusies

Het uitvoeren van de wetgeving inzake grondbezit levert in relatie met de rechten van het individu over zijn legitiem aangeschafte eigendom nog steeds problemen op in een aantal autonome Spaanse regio's. De druk om deel te nemen aan een enorm stedelijk bouwproject is vooral afkomstig uit de zakelijke gemeenschap, die het meeste profijt heeft van deze winstgevende activiteit. Gemeenteraden en regionale regeringen reageren afwisselend hierop, variërend van trouwe inzet voor hun plaatselijke gemeenschap tot passieve, maar vaak zelfs actieve aanvaarding van de plannen van de 'urbanisator', en deze verschillen worden weerspiegeld in de regionale wetgevingen.

Plaatselijke inwoners, zowel Spaanse als niet-Spaanse, hebben het meest te maken met dergelijke urbanisatieprogramma's en zij hebben onvermijdelijk ook, gezien de omstandigheden, het meest te verliezen. In veel te veel gevallen hebben ze niet alleen het meeste te verliezen, maar lopen ze zelfs het risico alles te verliezen waar ze voor gewerkt hebben, en dit is in de regio Valencia meer gebruikelijk dan waar ook. Het is immers in deze regio waar de delegatie van de Commissie verzoekschriften werd geconfronteerd met de meeste arrogantie en de minste uitleg over de urbanisatieprojecten, die hebben geleid tot de vernietiging van veel prachtige en kwetsbare kustgebieden. Het is ook in deze regio waar de meerderheid van de ontvangen verzoekschriften de disproportionele stedelijke dromen van projectontwikkelaars beschrijven, die een even grote hoeveelheid nachtmerries tot gevolg heeft bij de plaatselijke bevolking, die als burgers en ingezetenen van de EU veel beter verdienen.

Hiermee wordt niet ontkend dat in vele andere gebieden van Spanje ook ernstige problemen bestaan zoals eerder in dit verslag vermeld en uitvoerig gedocumenteerd in zorgvuldige rapportages over dit fenomeen. De oplossing van het probleem van de buitensporige urbanisaties ligt in hoofdzaak bij de plaatselijke autoriteiten en de regionale parlementen die de wetgeving goedkeuren. De nationale regering heeft de specifieke functie om te verzekeren dat alle processen volledig voldoen aan de wetgeving van de EU en de verdragsverplichtingen waar het gaat om zaken als fundamentele rechten, het milieu en overheidsopdrachten. De Spaanse grondwet is nooit afdoende getest in verband met deze gevallen van landroof, die zoveel slachtoffers hebben gemaakt. De enige poging, door een prominente advocaat uit Valencia, om een zaak aanhangig te maken bij het constitutionele hof, mislukte vanwege een procedurefout.

Het hoeft niet lang te duren voordat deze kwestie onder de aandacht van het Europese Hof van Justitie wordt gebracht, en mocht een beslissing over zo'n verzoek uitvallen tegen Spanje en de regionale autoriteiten, dan zou dit verstrekkende gevolgen kunnen hebben wat betreft de aansprakelijkheid en compensatie voor de slachtoffers.

De Commissie verzoekschriften is vastberaden om door te gaan met het volledig nakomen van zijn bescheiden verantwoordelijkheden overeenkomstig het Verdrag ter verdediging van de Europese burger en, waar het gerechtvaardigd is, zijn volledige steun te geven. De delegatie is van mening dat er geen twijfel over kan zijn dat er een zichtbaar gebrek aan respect is voor de fundamentele rechten inzake het eigendom van Europese burgers in veel delen van Spanje en in het bijzonder in de regio Valencia. Het Europees Parlement en de andere instellingen van de EU hebben een duidelijke verplichting tegenover hun burgers om te verzekeren dat deze aanhoudende schendingen van burgerrechten een halt moet worden toegeroepen. Het is in ieders belang dat dit zo snel mogelijk gebeurt.

Aanbevelingen:

- vraagt de Commissie om met alle kwesties in dit verslag grondig rekening te houden, met name wat betreft de mogelijke schending van de wetgeving van de EU en de basisrechten en beginselen van het EU-Verdrag, aangezien deze van toepassing zijn op de burgers die het slachtoffer zijn geworden van uitvoerige urbanisatieprojecten;
- vraagt de Spaanse autoriteiten en regionale regeringen, in het bijzonder de regering van de regio Valencia, die de verplichting heeft de voorschriften van het EU-Verdrag en de EU-wetgeving te respecteren en toe te passen, om de rechten van het individu inzake zijn legitiem verkregen eigendom te erkennen, en om in wetgeving nauwkeuriger omschreven criteria op te stellen betreffende het toepassen van artikel 33 van de Spaanse grondwet inzake openbaar belang, teneinde het misbruik van de eigendomsrechten van burgers door beslissingen van plaatselijke en regionale autoriteiten te voorkomen en te verbieden;
- betwijfelt de methodes voor het aanstellen van ‘urbanisators’ en projectontwikkelaars, en de vaak buitensporige bevoegdheden die hun in praktijk worden toegekend door bepaalde plaatselijke autoriteiten ten nadele van plaatselijke gemeenschappen en andere burgers die er wonen of legaal onroerend goed hebben gekocht;
- verlangt van de plaatselijke autoriteiten dat zij hun burgers raadplegen en meer betreft bij urbanisatieprojecten teneinde aanvaardbare en duurzame stedelijke ontwikkeling te bevorderen indien dit nodig is in het belang van de plaatselijke gemeenschap, en niet alleen in het belang van projectontwikkelaars, makelaars en andere investeerders;
- verwerpt ten eerste de heimelijke praktijken van bepaalde projectontwikkelaars om met drogredenen legitiem verkregen onroerend goed van Europese burgers te ondermijnen door zich te mengen in landregistratieprocedures en verzoekt de plaatselijke autoriteiten om tegen deze praktijken de juiste wettelijke voorzorgsmaatregelen te treffen;
- verzoekt de regionale autoriteiten om speciale administratieve tribunalen op te richten in samenwerking met plaatselijke ombudsmannen, waaraan onafhankelijke inspectiediensten dienen te rapporteren, en waaraan arbitragebevoegdheden voor disputen over urbanisatieprojecten dienen te worden toegekend, en die gratis toegankelijk dienen te zijn voor personen die direct betrokken zijn bij urbanisatieprogramma’s, met inbegrip van de slachtoffers van illegale afspraken over hun eigendom in relatie met onrechtmatige urbanisatieprojecten.
- is van oordeel dat indien compensatie vereist is voor verlies van eigendom, dit dient te gebeuren in de juiste financiële verhoudingen overeenkomstig de jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie en het Europese Hof voor de rechten van de mens.

List of Petitions received during the Fact-finding visit:

- Petition by Robert Alan Barlow (EN), on representation of an association directly affected by "Plan Parcial el sector 2, 'tres amigos'"
- Petition by Abusos Urbanísticos Almanzora No (EN), on housing "irregularities" in the Almanzora Valley, Almeria (Spain)
- Petition by Asociación de perjudicados CV-95 Orihuela-Costa (ES), on irregularities in the drawn of the carriageway "CV-95 Orihuela-Costa"
- Petition by Carlos Javier Dura Alema (Amigos de Sierra Escalona) (ES), on the inconvenience of the construction of 4000 dwellings in the heart of the PPNN Sierra Escalona
- Petition by CLARO (partido para Orihuela-Costa) (ES and non-ES), on the infringement of voting rights in the Orihuela municipality.
- Petition by Gabriele Wesenauer-Wagner (), on the inconvenience of the PAU-25 in Orihuela.
- Petition by Salvador Ruiz Cruanes (ES), on the injustice of the construction of buildings in a protected area.
- Petition by Joan Josep Cano i Cano (ES), on the irregularities in the "PAI Sector: 'la Serreta' de la Nucia-Alacant".
- Petition by Bengt Lomm (Scandinavian), on the change of the construction regulation in the Scandinavian colony.
- Petition by Eichenberger Ulrich and Eichenberger-Brechbühler Monika (DE?), on ?
- Petition by Jesus Pons Vidal (Associació per la protecció mediambiental de l'Atzúbia) (ES), on the possible construction of 1958 buildings with the consequent problems that such an important increase in the population could entail.
- Petition by Rosemary and Bob Johnson (EN?), on the urban development proposed in Tormos.
- Petition by John F. Oakley (EN?), on the negotiations for the Balneario to be acquired by a substantial property development company (with dossier).
- Petition by La Cuta Owners' Association (ES), on the 298 illegal properties in Lliber (Alicante).
- Petition by Eckhard Ropohl F (?), on the valencian land grab rules.
- Petition by David-Michael Sparkes and Rosita Carmen Sparkes (EN), on the urban plans in Fleix de la Vall de Laguar.
- Petition by Gaspar Lloret Valenzuela (spokesperson of Municipal Socialist Group) (ES), on the allegations against the PGOU in Vila Joiosa.
- Petition by Eric Sanderson and Denise Sanderson (EN?), on the injustice they feel about the money is requested from the Town Hall to construct in a part of their land.
- Petition by "Abusos urbanísticos NO" (ES), on the massive urban development invading the Maigmo an Ventós mountain ranges.
- Petition by Fernando Ripoll Vidal (Administrator of Arenal Parcel SL) (ES), on the adhesion of 15 owners affected by PAI "la Solana".

- Petition by Neighbor's Association "San Miguel Arcángel" (ES), on the massive urban development in San Miguel de Salinas (Alicante).
- Petition by "Platform against CV-95" and other 5 Associations (ES), on the struggle against the carriageway CV-95.
- Petition by Karl-Heinz un Annelie von der Brüggem (DE?), on ..
- Petition by Ignacio Montés Reig (attorney) (ES), on the intervention of an appeal against the resolution of the Autonomic Secretary of Land and Environment.
- Petition by Sebastián Marchante (Neighbor's Association Casa Fus) (ES), on the sewer system, street lighting and street tarmaced in the "Casa Fus" urbanisation.
- Petition by neighbor's of Mutxamel (ES), on the impossibility of develop the urbanisation Molí Nou.
- Petition by "Nueva Cultura del Territorio" Association (EN/ES), on the injustice regarding urban aspects in Aspe, Elda, Elche, Hondón de las Nieves, Monforte del Cid, Monovar and Novelda.
- Petition by Cecilia Navarro Ruiz, Antonio Puerto García (Citizens Meeting for a sustainable Aspe) (ES), on the 4000 allegations against the PGOU in Aspe and the location of an industrial state.
- Petition by AECU (European Association of Customers and users in general and specially urbanism) (ES), on urban abuses against citizens in San Miguel de Salinas.
- Petition by Social and Charity Delegation Association (Orihuela Diocese) (ES), on a leaflet explaining the moral position of the Diocese regarding the excessive urban development.
- Petition by Aby Pieter Eliander (NL), on the application for a single-family house in Partida Roba de Hornos (belonging to the municipality of Catral).
- Petition by Stewart Muir, Joyce Robson (EN/ES), on the infringement of European Directives concerning public participation in environmental matters and public procurement. Intent to infringe European Directives concerning sustainable water supply, the environmental Impact. (Monóvar)
- Petition by "Compromís pel territori" (several associations) (ES), on the explanation by means of a dossier of the new territorial politics asked for Valencian region.
- Petition by Paquita Mayor Ferrandiz (ES), on PGOU in Orxeta.
- Petition by Antonio Ferrándiz González (ES), on the PGOU in Tormos (Alicante).
- Petition by "Newburgh's Association Mestrets-Borriolenc" (ES), on the PAI- Mestrets de Castelló.
- Petition by S.S. (DE), on the environmental destruction by constructions in the 'Atalayas' of Peníscola, Castellón, Spain.
- Petition by Carlos Gómez Gil (platform of citizen initiative) (ES), on the inconvenience of the "Plan Rabassa".
- Petition by Association "Salvem l'horta de Vera Alboraiá" (save the orchard of Vera) (ES), on the damage caused by a urban plan on the orchard of Vera.
- Petition by José Carles Ballester (ES), on the construction of a luxurious urbanisation where there are occupied houses.

- Petition by Salvador Blanco Revert (association "recuperem la Model") (ES), on the claim to preserve the prison "la Model".
- Petition by Associations affected by PAIs in Cullera (ES), on several law breaks due to two PAIs in Cullera (in Marenyet y Brosquil).
- Petition by Angeles Ferrando Juan (ES), on urban abuse in the approbation of PAI 7-A in Villalonga (Valencia).
- Petition by Julio Sanz García (ES), on the legal urban infraction in Alboraya (Valencia).
- Petition by José Miguel Sanfeliu Bueno (Association of affected people by PAI "dels Tarongers Golf Resort", Albalat dels Tarongers) (ES), on the PAI dels Tarongers Golf Resort.
- Petition by Diego Gomez (Escola Valenciana) (ES), on the resolutions of the 4th Congress of "Escola Valenciana".
- Petition by "defenders of PPNN Albufera" (ES), on the PAI in the PPNN Albufera, breaking European legislation.
- Petition by Agustín Antonio Sanmartín y González (and 6 signs) (ES), on the PGOU of Valencia, refusing the new location of Mestalla (Valencia Club de Fútbol) and other sport installations.
- Petition by Rosario Valls Comes (association Antics propietaris del Nou Mestalla: former owners of the new Mestalla) (ES), on the PGOU of Valencia, refusing the new location of Mestalla (Valencia Club de Fútbol) and other sport installations.
- Petition by Juan Jose Salvador Tena (association of Benicàssim citizens) (ES), on the construction of one golf course in a wetland.
- Petition by Jose Roger Dols (Neighbours association of Sant Joan del Riu Sec, 144 members) (ES), on the PAI 04-UE-T and 13-UE-R in Castellon de la Plana.
- Petition by neighbours associations "defenders of El Borseal" and "neighbours of Ribera" (ES), on the PAIs "Torre la Sal" and "Marina d'or-Golf".
- Petition by .. (ES), on the construction of a golf course on a wetland in Benicàssim.
- Petition by Odorina Tena Llorens, Uwe Jöns, Kerstin Jöns, Manuel Sanmiguel Rubio, Vicente Botella Tena (DE/ES), on the suggestion of different alternatives to the current route of the connection between PDAI (technical alternative of program for the development of composed interventions: Alternativa Técnica de Programa para el Desarrollo de Actuación Integrada) and the road N-340.
- Petition by Neighbours Association "Partida Pitchell" and Neighbours Association "Camí Vell", Peníscola (ES), on the PGOU in Peníscola (Castellón, Spain).
- Petition by affected parties by the eolic plan of the Valencian Community (EN), on the eolic plan of the Valencian Community.
- Petition by (ES), on the unhealthy situation of the Hospital "Virgen del Consuelo" in Valencia.
- Petition by Neighbours of Chamberí (a neighbourhood in Madrid) (ES), on the change of the urban plan in Chamberí.
- Petition by Sierra Oeste desarrollo S.O.S.tenible (ES), on the excessive urban plans in the West range in Madrid.

- Petition by neighbour's associations of Moralarzal, Torrelodones, Rascafría, Las Rozas, Galapagar (ES), on the breaking of European legislation.
- Petition by neighbours of Rascafría (ES), on the inform of the PGOU in Rascafría (Madrid).
- Petition by Pablo González de Villaumbrosia García (ES), on the high-tension power lines.
- Petition by Ángel de Prada Solaesa in representation of "Association Escorial and surroundings" (ES), on the opposition against the PGOU in El Escorial, San Lorenzo del Escorial and Santa María de la Alameda (Madrid).
- Petition by Forest Rangers in Madrid (ES), on the prohibition of the Regional Government to the forest rangers to denounce urban development and environmental crimes.
- Petition by Neighbour's association Galapagar (Madrid) (ES), on the expedient 0258/2006.
- Petition by Ecologist association "Xoriguer" (ES), on the PGOU in Vila Joiosa (Villajoyosa, Alicante).
- Petition by Association "Save Mojácar and East Almería" (ES), on the devastating urban plans in a high ecological, cultural and landscaping level area.

PARLEMENT EUROPEEN

COMMITTEE ON PETITIONS
SECRETARIAT

Brussels, 27 February, 2007

Programme

Delegation to Spain (Madrid, Valencia, Andalucía)

27 February - 3 March

(Authorisation of the Bureau: 12 February, 2007)

<u>Members:</u>	Marcin LIBICKI Michael CASHMAN	(UEN, Poland) (PES, UK)
<u>Secretariat:</u>	Mr David Lowe, Mr Angel Ardaiz Egües,	Head of Secretariat Secretary
<u>Group Staff:</u>	Kjell SEVON Witold ZIOBRO	(Greens) (UEN)
<u>Interpreters:</u>	ZUBRZYCKA-PEREZ A. ZAPOLNIK M. ROSS K. Mc LAUGHLIN	PL/ES/EN (Team leader) PL/ES/EN EN/ES EN/ES

tel: 00 32 498 983 534. secretariat mission.

This visit is the third fact-finding mission dealing with Spanish land law and urban development projects conducted by the Petitions Committee. It was finally authorised by the Bureau of the European Parliament on February 12th 2007 having been agreed by the Petitions Committee on November 27th 2006. To emphasise the importance of the visit the two most senior members of the Committee are participating in it. Based on the large and growing number of petitions that the Committee on Petitions receives from Spain, members will be meeting with national, regional and local authorities which, each, have a responsibility for the problems faced by petitioners as well as for the solutions which must be found. Failure to find solutions cannot fail to have a negative impact on public confidence in the building of large 'urban' infrastructure projects which, in many cases, undermine the rights of European citizens - including of course Spanish citizens, to their legitimately acquired private property.

The role of the European Parliament is naturally related to defending and promoting the rights of European citizens as defined under the EU Treaty and to ensuring the proper application of EU law by member states and autonomous regions. As a result it will not be investigating allegations of corruption which, though widely reported in relation to many urbanisation projects, falls under the full competence of the Spanish authorities themselves, who are indeed acting in many areas to combat such threats. The existing infringement procedure, brought by the European Commission against Spain concerning the public procurement procedures linked to urbanisation programmes in the Valencian region, as reported on by Parliament, is an important development which is to be welcomed, but which remains the responsibility of the European Commission alone.

A report on the Valencian Land Law, and allegations of abuse, which followed the second fact-finding visit, was adopted by the European Parliament in December 2005 by 550 for, 45 against and 25 abstentions.

There is no doubt that this is a most important issue for many European citizens who are attracted by all that Spain has to offer who need to be assured that their rights to own their own property and to move freely with their families within Europe's frontiers are fully and completely respected. The protection of the fragile environment particularly though not exclusively in coastal areas, access to water and more transparent development criteria, mentioned in the above report, are also of concern to us.

This mission will meet with petitioners, national, regional and local authorities, and other interested parties in Spain. It plans to visit Madrid, Galapagar, Almeria, Albox, Orihuela, Alicante, Torrevieja, Rojales, San Miguel de Salinas, Catral, Tibi, Parcent, Benissa, Benicasim, Oropesa and Valencia. Public meetings will take place in Benissa and Valencia.

The draft programme follows; it is subject to slight modification resulting from logistic constraints.

We shall prepare a report to the Petitions Committee and to the Bureau of the European Parliament summarising the findings of the visit and making recommendations.

Marcin Libicki.

Michael Cashman.

Programme

Tuesday 27 February 2007

- 14:35 Departure for Madrid. (Flight nr: IB 7791)
- 18h00 Meeting with national authorities regarding the new national framework legislation covering land use planning.
- 20h00 Meeting with EU Ambassadors for an exchange of views regarding current developments in relation to Land Law situation. (Hotel)

Overnight Madrid - Hotel Gaudi

Wednesday 28 February 2007

- 08.30 Breakfast meeting;
- 10:25 Departure for Almeria; (Flight nr.: IB 8592)
- on arrival, at 11:30 bus to be available for delegation
- 12h15 Meeting with Andalucian Regional Government Delegation in Almeria.
- 14h-16h Visit to sites in the Almeria area where EU citizens have been victims of illegal housing practices. (Albox, Almanzora Valley) - *by bus*
- 18h00 Meetings in Orihuela. with local petitioners (CLARO and others)
- 19h15 Departure *by bus* to Alicante:
- arrival +/- 20.30hrs

Overnight Alicante: Hotel Melia.

Thursday 1 March 2007

- 08.00 Breakfast Meeting (Hotel)
- 9h-11h00 Visit to areas south of Alicante province including: Torrevieja - Rojales, San Miguel de Salinas and Catral.
Return to Alicante - by bus
- 13h-14h Meeting with the Sindic de Greuges - Alicante
c/Pascual Blasco No 1.
- 14h-17h30 Visit to areas north of Alicante including Tibi, Parcent and Benissa.
-by bus

19-21h00 Meeting with petitioners and people affected by the Land laws.

Overnight Benissa: Casas de San Jaime.

Friday 2 March, 2007

9h00 Departure towards Valencia and Castellon Province visiting sites concerned by urbanisation projects which are the subject of complaints by EU citizens, including Javea. *-by bus*

11.30 Meeting with Architects, Lawyers & Property Developers -Valencia.

12.30 Meeting with Sr Gonzalez Pons; Valencian Minister for Urbanisation.

14.00 Depart for Castellon Province

15.30 Arrival in Benicassim and Oropesa and Mestrets - Petitioners

17.15 Meeting with Mayor of Oropesa

18.00 Return to Valencia

19-21h Meeting with petitioners from the Valencian province.

Overnight Valencia

Saturday 3 March, 2007

08:00 flight to Madrid (flight nr: IB 8999)

09.45 Meeting with petitioners in Madrid EP Office (Paseo de la Castellana, 46, E-28046 Madrid). *10:00 bus to be available for delegation*

(Mr Libicki: flight back to Brussels at 12:20- flight nr:IB 3202)

10h30 -18h00 Visit to sites in the Madrid region which are the subject of petitions to the Committee, notably Galapagar area (eventual discussion with regional authorities on application of the land law)

Overnight : Madrid

David LOWE
Head of Secretariat
Committee on Petitions